

Briselē, 2020. gada 19. jūnijā
REV1 – aizstāj 2019. gada
28. jūnija paziņojumu

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI LABAS LABORATORIJAS PRAKSES (LLP) JOMĀ

No 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešu valsti¹. Izstāšanās līgumā² ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī³. Līdz tam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojami ES tiesību akti⁴.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību, kurā īpaši būs paredzēta brīvās tirdzniecības zonas izveide. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stāsies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko nolīgums radītu, tirgus piekļuves nosacījumu ziņā stipri atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū⁵, ES muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām, sevišķi īpaši ekonomikas dalībniekiem, tiek atgādināts par juridisko situāciju, kas būs spēkā pēc pārejas perioda (tālāk A daļā). Paziņojumā arī izskaidroti noteikumi, kas pēc pārejas perioda piemērojami Ziemeļīrijā (B daļā).

¹ Treša valsts ir valsts, kura nav ES dalībvalsts.

² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (“Izstāšanās līgums”).

³ Pirms 2020. gada 1. jūlija pārejas periodu var vienu reizi pagarināt par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus (Izstāšanās līguma 132. panta 1. punkts). Apvienotās Karalistes valdība līdz šim izslēgusi iespēju pieprasīt pagarinājumu.

⁴ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti Izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

⁵ Tā, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzīšana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Brīvās tirdzniecības nolīgums arī neatceļ muitas formalitātes un kontroli, arī attiecībā uz preču un to izejvielu izcelsmi, un importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

Ievērojiet!

Šis paziņojums neattiecas uz ES normām šādās jomās:

- ES vispārīgie tiesību akti par ķīmiskajām vielām,
- ES nozaru tiesību akti, kas attiecas uz labu laboratoriju praksi, piemēram, ES akti par augu aizsardzības līdzekļiem, zālēm un kosmētikas līdzekļiem.

Šajās jomās tiek gatavoti vai jau ir publicēti citi paziņojumi⁶.

A. JURIDISKĀ SITUĀCIJA PĒC PĀREJAS PERIODA

Pēc pārejas perioda Apvienotajai Karalistei vairs nebūs piemērojamas⁷ ES normas labas laboratorijas prakses jomā, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīva 2004/9/EK par labas laboratorijas prakses (LLP) pārbaudi un apstiprināšanu⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīva 2004/10/EK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz labas laboratoriju prakses principu piemērošanu un šo principu piemērošanas pārbaudi attiecībā uz ķīmisku vielu testēšanu⁹. Tam ir galvenokārt tālāk aprakstītās sekas.

1. ĶĪMISKO PRODUKTU TESTU ATZĪŠANA

Saskaņā ar Direktīvas 2004/10/EK 5. panta 1. punktu dalībvalstis nedrīkst uz labas laboratorijas prakses (LLP) pamata aizliegt, ierobežot vai traucēt citā dalībvalstī testētu ķīmisko produktu laišanu tirgū.

Pēc pārejas perioda šis ES tiesību aktos noteiktais savstarpējās atzīšanas princips vairs neattiecas uz Apvienotajā Karalistē veiktiem testiem.

Tā vietā no izstāšanās dienas būs piemērojama **datu savstarpējās atzīšanas (MAD) sistēma**, kas izveidota Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) paspārnē¹⁰. Visām dalībvalstīm, kuras piedalās MAD sistēmā, ir jāpieņem dati no ESAO dalībvalstīm, kas ir pilntiesīgas MAD sistēmas dalībnieces un sekmīgi izturējušas ESAO izvērtēšanu ESAO LLP atbilstības uzraudzības programmas ietvaros.

Apvienotā Karaliste ir ESAO locekle un pilnībā pievienojusies MAD sistēmai, tāpat kā Beļģija, Čehija, Dānija, Vācija, Igaunija, Īrija, Grieķija, Spānija, Francija, Itālija, Ungārija, Nīderlande, Austrija, Polija, Portugāle, Slovēnija, Slovākija, Somija un

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lv

⁷ Par šo direktīvu piemērojamību Ziemeļīrijai sk. šā paziņojuma B daļu.

⁸ OV L 50, 20.2.2004., 28. lpp.

⁹ OV L 50, 20.2.2004., 44. lpp.

¹⁰ ESAO Padomes lēmums par datu savstarpēju atzīšanu ķīmikāliju novērtēšanā (C(81) 30 (final)).

Zviedrija. Līdz ar to no izstāšanās dienas starp Apvienoto Karalisti un šīm ES dalībvalstīm būs piemērojama savstarpējā atzīšana saskaņā ar MAD sistēmu.

Savstarpējā atzīšana saskaņā ar MAD sistēmu attiecībā uz Apvienoto Karalisti neattiecas uz

- ES dalībvalstīm, kuras ir ESAO LLP atbilstības uzraudzības programmas dalībnieces, taču vēl nav sekmīgi izturējušas izvērtēšanu (Latviju, Lietuvu un Luksemburgu). Lai gan šīm ES dalībvalstīm jāpieņem dati no Apvienotās Karalistes saskaņā ar MAD sistēmu, Apvienotajai Karalistei nav jāpieņem dati no tām;
- ES dalībvalstīm, kuras ESAO LLP atbilstības uzraudzības programmā nepiedalās (Bulgāriju, Horvātiju, Kipru, Maltu un Rumāniju). Šīm dalībvalstīm nav jāpieņem dati no Apvienotās Karalistes, un otrādi.

2. CITI ASPEKTI

Direktīvā 2004/9/EK paredzēta sistēma sadarbībai un informācijas apmaiņai starp ES dalībvalstīm. Beidzoties pārejas periodam, izbeidzas visas ES-27 dalībvalstu un Apvienotās Karalistes sadarbības procedūras, kuru pamatā ir ES tiesību akti.

B. PĒC PĀREJAS PERIODA ZIEMEĻĪRIJĀ PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

Pēc pārejas perioda piemēro Protokolu par Īriju/Ziemeļīriju (“Ī/ZĪ protokolu”)¹¹. Lai turpinātu piemērot Ī/ZĪ protokolu, periodiski ir jāsaņem Ziemeļīrijas Leģislatīvās asamblejas piekrišana, un sākotnējais piemērošanas periods ir 4 gadi pēc pārejas perioda beigām¹².

Ī/ZĪ protokolā ir noteikts, ka daži ES tiesību noteikumi ir piemērojami arī Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju. Turklāt Ī/ZĪ protokolā ES un Apvienotā Karaliste ir vienojušās, ka Ziemeļīriju uzskata par dalībvalsti, ciktāl ES noteikumi ir piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju¹³.

Ī/ZĪ protokolā ir noteikts, ka ES aktus par LLP piemēro Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju¹⁴.

Tas nozīmē, ka šā paziņojuma A daļas atsauces uz ES ir jāsaprot kā atsauces, kas ietver Ziemeļīriju, bet atsauces uz Apvienoto Karalisti ir jāsaprot kā atsauces tikai uz Lielbritāniju.

Konkrētāk tas cita starpā nozīmē:

¹¹ Izstāšanās līguma 185. pants.

¹² Ī/ZĪ protokola 18. pants.

¹³ Izstāšanās līguma 7. panta 1. punkts saistībā ar Ī/ZĪ protokola 13. panta 1. punktu.

¹⁴ Ī/ZĪ protokola 5. panta 4. punkts un 2. pielikuma 23. iedaļa.

- Ziemeļrijā veiktiem testiem jāatbilst Direktīvai 2004/10/EK,
- Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļriju ir jāizpilda Direktīvā 2004/9/EK noteiktās prasības,
- Apvienotā Karaliste attiecībā uz Ziemeļriju nedrīkst, aizbildinoties ar LLP principiem, traucēt ķīmisko produktu laišanu tirgū Ziemeļrijā.

Taču Ī/ZĪ protokols izslēdz iespēju Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļriju

- piedalīties Savienības lēmumu pieņemšanā un veidošanā¹⁵,
- ierosināt noraidīšanas, aizsardzības vai arbitrāžas procedūras, ciktāl tās attiecas uz ES dalībvalstu izdotiem vai īstenotiem noteikumiem, standartiem, novērtējumiem, reģistrējumiem, sertifikātiem, apstiprinājumiem un atļaujām¹⁶,
- uzņemties vadošās iestādes lomu riska novērtēšanā, pārbaudīšanā, apstiprināšanā vai atļaušanā¹⁷,
- attiecībā uz Ziemeļriju atsaukties uz izcelsmes valsts principu vai savstarpēju atzīšanu¹⁸.

Konkrētāk tas cita starpā nozīmē:

- Apvienotā Karaliste attiecībā uz Ziemeļriju nevar atsaukties uz Direktīvas 2004/9/EK 6. pantu un Direktīvas 2004/10/EK 5. panta 2. punktu.

Vispārīga informācija par LLP ir pieejama labai laboratorijas praksei veltītajā Komisijas vietnē (http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/good-laboratory-practice_en). Vajadzības gadījumā lapas tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

Eiropas Komisijas

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts

¹⁵ Ja ir vajadzīga informācijas apmaiņa vai konsultēšanās, tā notiek apvienotajā konsultatīvajā darba grupā, kas izveidota ar Ī/ZĪ protokola 15. pantu.

¹⁶ Ī/ZĪ protokola 7. panta 3. punkts.

¹⁷ Ī/ZĪ protokola 13. panta 6. punkts.

¹⁸ Ī/ZĪ protokola 7. panta 3. punkta pirmā daļa.